

Správa o kvalite 2015

Slovenská republika

Časť 1: Všeobecné informácie

Odhad hrubého národného dôchodku (založeného na ESA95, bez alokácie FISIM) bol v porovnaní s predchádzajúcou verziou HND dotazníka revidovaný na základe zapracovania špecifických a prierezových výhrad. Celkový dopad revízie na základe výhrad za roky 2002-2009 je uvedený v tabuľke 1.

Tabuľka 1
Revízia HND (ESA 95) na základe zapracovania HND výhrad
(v % ESA 95 HND (bez alokácie FISIM) z dotazníka 2014)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Celková revízia na základe výhrad	0,0	0,0	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	0,0	-0,4

Hrubý národný dôchodok (podľa ESA 95) v rokoch 2004-2009 negatívne ovplyvnilo zapracovanie revíznych zmien na základe výhrad. Tento negatívny dopad sa pohyboval v rozmedzí 0,1% až 0,4% HND.

Odhad hrubého národného dôchodku (založeného na ESA95, vrátane alokácie FISIM) v rokoch 2010-2013 bol v porovnaní s predchádzajúcou verziou HND dotazníka 2014 zrevidovaný v rozmedzí od -1,6% po 0,4% HND.

V tabuľke 2 je uvedené percentuálne rozdelenie revíznych zmien podľa dôvodov revízie na zmeny v dôsledku zapracovania výhrad, zmeny v zdrojoch a metódach (bez implementácie ESA2010) a bežné (rutinné) revízne zmeny za roky 2010-2013.

Tabuľka 2
Revízia HND (ESA 95) 2010-2013

(v % HND (ESA95) z dotazníka 2014)

	2010	2011	2012	2013
Celkové revízne zmeny HND	0,0	-1,6	0,1	0,4
<i>z toho:</i>				
Celkové revízne zmeny na základe výhrad	0,1	0,2	0,1	0,1
Celkové revízne zmeny v zdrojoch a metódach (bez implementácie ESA2010)	0,0	0,0	0,0	-0,2
Celkové bežné (rutinné) revízne zmeny	0,0	-1,8	0,0	0,5

Revízie na základe zmien v zdrojoch a metódach v rokoch 2010-2013 boli spôsobené zapracovaním nových údajov Platobnej bilancie zostavenej podľa novej metodiky (BPM6) pre dovoz a vývoz služieb a spresneným výpočtom obchodovania nerezidentských jednotiek registrovaných v SR pre účely DPH. Pokiaľ ide o bežné revízie, nastali zmeny v dôsledku dostupnosti dodatočných informácií zo štatistických a administratívnych zdrojov dát. Hlavnú časť tvorila revízia údajov týkajúcich sa dôchodkov z majetku z dôvodu spresnených údajov Platobnej bilancie.

Implementácia metodiky ESA2010 ovplyvnila odhad HND za roky 2010-2013 v porovnaní s HND dotazníkom 2014 v rozmedzí od 1,8% až 2,2%.

Tabuľka 3 ukazuje celkový vplyv implementácie ESA2010, ktorá bola pre účely vlastných zdrojov z HND odstránená.

Tabuľka 3
Celkový dopad implementácie ESA2010 na HND (ESA95) za roky 2010-2013

(v % HND (ESA95, vrátane alokácie FISIM) z dotazníka 2014)

%	2010	2011	2012	2013
Celkový dopad implementácie ESA2010	2,2	1,9	1,8	1,8

1.1 Popis hlavných zmien a zlepšení v zdrojoch a metódach národných účtov

Štatistický úrad (ŠÚ SR) v porovnaní s predchádzajúcou verziou Správy o kvalite, vykonal štandardné úpravy z dôvodu získania nových informácií a zapracovania výsledkov riešení výhrad k HND (GNI Inventory-SK). Tieto revízie ovplyvnili celý časový rad v rokoch 1997-2014. Pokiaľ ide o zdroje a metódy zostavovania národných účtov, HDP zostavený v rokoch 2012 a 2013 sa upravil na základe nových informácií a spresnených zdrojov údajov a metodiky ESA2010; údaje za rok 2014 sú zatiaľ predbežné.

1.2. Zmeny v revíznej politike a časovom harmonograme pre finalizáciu odhadov; (národný) dátum publikovania predložených dát

V politike revízií ani v časovom harmonograme pre finalizáciu odhadov nenastala žiadna zmena. Revízna politika pre národné účty je publikovaná na našej webovej stránke v zmysle harmonogramu zverejňovania údajov platného pre ŠÚ SR. Údaje budú zverejnené na webovej stránke ŠÚ SR 21.10. 2015.

1.3 Kvalita údajov o HND a jeho komponentov

Odmeny zamestnancov (D.1) prijaté zo zahraničia dosiahli na základe odhadu Štatistického úradu SR v roku 2014 objem 1 515,365 mil. EUR, čo predstavuje pokles oproti minulému roku.

V porovnaní s rokom 2013 poklesol v roku 2014 počet pracujúcich rezidentov v zahraničí. Na základe doterajších údajov za prvé dva štvrťroky 2015 očakávame nárast počtu pracujúcich rezidentov zahraničí.

Dane z produkcie a dovozu platené inštitúciám EÚ (D.2), ktoré sú kryté platbami z vlastných zdrojov, dosiahli v roku 2014 hodnotu 127,332 mil. EUR.

V údajoch za Dôchodky z majetku (D.4) v rokoch 2013 a 2014 zatiaľ figurujú predbežné odhady, ktoré budú spresnené po získaní definitívnych výsledkov z Národnej banky Slovenska.

1.4 Všeobecný popis vývoja hlavných zdrojov

Pokiaľ ide o úplnosť hlavných zdrojov pre sektor nefinančných korporácií, môžeme konštatovať, že miera návratnosti výkazov za skupinu podnikov s 20 a viac zamestnancami mierne vzrástla v porovnaní s predchádzajúcim rokom (92,8 % oproti 91,7 %). Miera návratnosti výkazov za finančné spoločnosti v porovnaní s predchádzajúcim rokom mierne poklesla. Miera návratnosti výkazov za poisťovacie spoločnosti mierne poklesla.

Za roky 2010-2014 sme implementovali nové údaje Platobnej bilancie za dovoz a vývoz služieb, ktoré zostavila NBS v metodike BPM6.

Časť 2: Zmeny zdrojov a metód pre finálne odhady

V tomto roku neevidujeme žiadnu zmenu zdrojov a metód pre finálne odhady.

Časť 3: Revízie v rokoch 2010 až 2013

3.1 Bežné revízie

V roku 2010:

Medzispotreba sa zmenila o 17,152 mil. Eur po zapracovaní spresnených údajov.

Dane z produkcie a dovozu (D.2) vzrástli o 46,511 mil. Eur na základe presmerovania príspevku bánk do Fondu ochrany vkladov, v rámci sektora verejnej správy S.13 (D.29REC vs D.759PAY).

V roku 2011:

Dane z produkcie a dovozu (D.2) vzrástli o 48,383 mil. Eur na základe presmerovania príspevku bánk do Fondu ochrany vkladov, v rámci sektora verejnej správy S.13 (D.29REC vs D.759PAY).

V roku 2012:

Tvorba hrubého fixného kapitálu (P.51g) vzrástla o 12,193 mil. Eur na základe preradenia príjmov z predaja emisných kvót z dôvodu implementácie Manuálu o dlhu a deficite v sektore verejnej správy.

Zmena stavu zásob (P.52) poklesla o -12,193 mil. Eur na základe preradenia príjmov z predaja emisných kvót z dôvodu implementácie Manuálu o dlhu a deficite v sektore verejnej správy.

Dane z produkcie a dovozu (D.2) vzrástli o 25,450 mil. Eur na základe presmerovania príspevku bánk do Fondu ochrany vkladov, v rámci sektora verejnej správy S.13 (D.29REC vs D.759PAY).

V roku 2013:

Zpracovanie spresnených údajov zo štatistických zisťovaní, administratívnych zdrojoch údajov a aktualizovaných údajov celkovo ovplyvnilo produkciu v objeme 1 172,151 mil. Eur a medzispotrebu v objeme 1 110,102 mil. Eur. Celkový dopad na HDP tak predstavoval 62,049 mil. Eur.

Konečná spotreba verejnej správy vzrástla v objeme 0,714 mil. Eur, na základe preradenia príjmov z predaja emisných kvót z dôvodu implementácie Manuálu o dlhu a deficite v sektore verejnej správy.

Konečná spotreba neziskových inštitúcií slúžiacich domácnostiam poklesla v objeme -9,878 mil. EUR na základe zapracovania spresnených údajov z administratívnych zdrojov údajov.

Tvorba hrubého fixného kapitálu sa zvýšila o 246,760 mil. Euro, z toho 162,936 mil. Euro tvorilo zapracovanie aktualizovaných dát z administratívnych zdrojov

údajov a zvyšných 83,824 mil. Euro tvorilo zahrnutie nových údajov z ročného štatistického zisťovania za nefinančné korporácie.

Zmena stavu zásob vzrástla o 1,426 mil. Eur na základe zapracovania spresnených údajov.

Vývoz výrobkov a služieb (P.6) sa zmenil o -50,273 mil. Eur na základe zapracovania aktualizovaných údajov zo štatistiky zahraničného obchodu (definitívne dáta za rok 2013). Dovoz výrobkov a služieb (P.6) sa zmenil o -7,790 mil. Eur na základe zapracovania aktualizovaných údajov zo štatistiky zahraničného obchodu (definitívne dáta za rok 2013).

Dôchodky z majetku (D.4) sa zmenili v rokoch 2011-2013 na základe zapracovania nových údajov získaných z Národnej banky Slovenska z dôvodu aktualizácie a revízie súvisiacich dát. Údaje sú uvedené v tabuľke 4 (v mil. Eur):

Tabuľka 4: Zmena v dôchodkoch z majetku

Kód	Položka	Použitie	Zdroje
		2011	2011
D.41	Úroky	9,954	27,463
D.421	Dividendy	30,227	476,555
D.43	Reinvestované zisky z PZI	149,490	892,343
	Zmena D.4 spolu	189,671	1 396,361

Kód	Položka	Použitie	Zdroje
		2012	2012
D.41	Úroky	14,457	-68,647
D.421	Dividendy	42,020	288,432
D.43	Reinvestované zisky z PZI	25,229	-154,899
	Zmena D.4 spolu	81,706	64,886

Kód	Položka	Použitie	Zdroje
		2013	2013
D.41	Úroky	84,568	-56,365
D.421	Dividendy	0,000	60,402
D.43	Reinvestované zisky z PZI	0,000	-60,402
	Zmena D.4 spolu	84,568	-56,365

3.2 Revízie na základe zapracovania výhrad

SÚ SR pracoval na posledných neuzatvorených HND výhradách.

Okrem **HND prierezovej výhrady V Zaznamenanie údajov o družstevných bytoch**, **HND prierezovej výhrady VI Zahrnutie nezákonných činností do národných účtov** a **HND konkrétnej výhrady 2 Aktíva zahrnuté do tvorby hrubého fixného kapitálu v sektore verejnej správy**, ktoré sú už zahrnuté v systéme národných účtov, zostávajúce výhrady mali vplyv na HND. Ide o:

- **HND konkrétna výhrada 1 Zaznamenanie provízií od zaist'ovateľov,**
- **HND prierezová výhrada I Zaznamenanie dôchodkov z cezhraničného majetku,**
- **HND prierezová výhrada II Nepriamo merané služby finančného sprostredkovania (FISIM)**
- **HND prierezová výhrada VIII Medzispotreba za skutočné a imputované nájomné v odhadoch produkcie bytových služieb**

Dopad na HND (ESA95) spolu s číselným vyjadrením pre všetky spomínané výhrady, je uvedený v Prílohe 1 **Annex 1 - GNI Reservations SK**.

3.3 Ostatné revízie na základe zmien v metódach a zdrojoch

ŠÚ SR pristúpil v roku 2014 k zmene výpočtu zaznamenávania dovozu a vývozu výrobkov na základe uplatnenia metódy obchodovania nerezidentských jednotiek registrovaných v SR pre účely DPH. Túto zmenu podporilo metodické usmernenie Eurostatu a popísali sme ju v Správe o kvalite 2014.

V súčasnosti sme pre rok 2013 pristúpili k spresneniu nápočtu. Zmena ovplyvnila vývoz a dovoz výrobkov a služieb s negatívnym dopadom na HND -0,5% (2014 ESA95). Vývoz (P.6) sa znížil o -134 mil. Eur (-0,2% HND) a dovoz (P.7) sa zvýšil o 200 mil. Eur (+0,3% HND).

Za roky 2010-2014 sme zapracovali nové údaje Platobnej bilancie za dovoz a vývoz služieb zostavených NBS v metodike BPM6 (prechod z BPM5 na BPM6).

V roku 2010:

Vývoz výrobkov a služieb (P.6) sa zmenil o 171,744 mil. Eur na základe zapracovania aktualizovaných údajov z Národnej banky Slovenska (údaje v metodike BPM6). Dovoz výrobkov a služieb (P.7) sa zmenil o 188,896 mil. Eur na základe zapracovania aktualizovaných údajov z Národnej banky Slovenska (údaje v metodike BPM6).

V roku 2011:

Vývoz výrobkov a služieb (P.6) sa zmenil o 197,504 mil. Eur na základe zapracovania aktualizovaných údajov z Národnej banky Slovenska (údaje v metodike BPM6). Dovoz výrobkov a služieb (P.7) sa zmenil o 201,123 mil. Eur na základe zapracovania aktualizovaných údajov z Národnej banky Slovenska (údaje v metodike BPM6).

V roku 2012:

Vývoz výrobkov a služieb (P.6) sa zmenil o 195,798 mil. Eur na základe zapracovania aktualizovaných údajov z Národnej banky Slovenska (údaje v metodike BPM6). Dovoz výrobkov a služieb (P.7) sa zmenil o 187,358 mil. Eur na základe zapracovania aktualizovaných údajov z Národnej banky Slovenska (údaje v metodike BPM6).

V roku 2013:

Vývoz výrobkov a služieb (P.6) sa zmenil o 1048,463 mil. Eur na základe zapracovania aktualizovaných údajov z Národnej banky Slovenska (údaje v metodike BPM6). Dovoz výrobkov a služieb (P.7) sa zmenil o 849,934 mil. Eur na základe zapracovania aktualizovaných údajov z Národnej banky Slovenska (údaje v metodike BPM6).

Revízia zaznamenávania eurobankoviek:

ŠÚ SR pristúpil k zapracovaniu zaznamenávania eurobankoviek v Národných účtoch (v bežnom aj finančnom účte) na základe záverov prijatých na stretnutí DMES (Riaditelia makroekonomických štatistík).

Finálne hodnoty aktívnej alebo pasívnej pozície SR v súvislosti s vydávaním eurobankoviek pod alebo nad Bank Allocation Key (BAK), ako aj prijatých alebo platených úrokov za roky 2010-2014, sú uvedené v tabuľke nižšie.

Eurobankovky - Slovenská republika

v tisícoch Eur

Stavy	S.1		NCB				S.2			
	Aktíva		Pasíva		Aktíva		Pasíva			
2010	F.21	6 290 894			7 674 876	F.21	F.21	1 383 982		
				F.29	1 727 739				1 727 739	F.29
2011	F.21	7 316 029			8 099 844	F.21	F.21	783 815		
				F.29	865 580				865 580	F.29
2012	F.21	8 221 720			8 318 276	F.21	F.21	96 556		
				F.29	161 139				161 139	F.29
2013	F.21	8 759 415			8 701 283	F.21			58 132	F.21
					75 967	F.29	F.29	75 967		
Úroky	S.1		NCB				S.2			
Rok	Použitie	Zdroje	Použitie	Zdroje		Použitie	Zdroje			
2010				123,15	D.41	D.41	123,15			
2011				1 435,29	D.41	D.41	1 435,29			
2012				1 627,38	D.41	D.41	1 627,38			
2013			D.41	894,01				894,01	D.41	

3.4 Revízie na základe prechodu z ESA 95 na ESA 2010

Revízia HND z dôvodu zmeny metodiky z ESA95 na ESA2010 zahrňovala bod 6 Manuálu o zmenách medzi ESA95 a ESA 2010 - Sektorová klasifikácia.

V súlade s pravidlami metodiky ESA 2010 sme prehodnotili sektorové zaradenie nemocníc, príspevkových organizácií a jednotiek patriacich do sektora finančných korporácií. Jednou z najväčších jednotiek, ktorú sme preklasifikovali v časovom rade od roku 1997 zo sektora finančných korporácií (S.12001) do sektora verejnej správy bola Eximbanka.

Celkový dopad sektorovej klasifikácie na HDP

v %	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Dopad na HDP	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,2	0,3	0,2	0,2	0,3	0,2	0,1

Vplyv jednotlivých zmien je uvedený v nasledujúcej tabuľke, ktorá prezentuje údaje za rok 2010.

v tisícoch Eur

Zmena metodiky ESA2010 Rok 2010		Bod 6
VÝROBNÁ METÓDA		159 568
P.1	Produkcia	159 568
P.2	Medzispotreba	0
B.1g	Pridaná hodnota	159 568
D.21	Dane z produktov	
D.31	Subvencie na produkty	
VÝDAVKOVÁ METÓDA		159 568
P.3 (S15)	Konečná spotreba neziskových inštitúcií	-986
P.3 (S14)	Konečná spotreba domácností	
P.3 (S13)	Konečná spotreba verejnej správy	160 554
P.5	Tvorba hrubého kapitálu	
P.51g	Tvorba hrubého fixného kapitálu	
P.52	Zmena stavu zásob	
P.53	Nadobudnutie mínus úbytok cenností	
P.6	Vývoz výrobkov a služieb	
P.7	Dovoz výrobkov a služieb	
DÔCHODKOVÁ METÓDA		159 568
D.1	Odmeny zamestnancov	
B.2g/B.3 g	Hrubý prevádzkový prebytok a zmiešané dôchodky	159 568
D.2	Dane z produkcie a dovozu	
D.3	Subvencie	
B.1g	Hrubý domáci produkt (ESA2010)	
D.1	Odmeny zamestnancov prijatých zo zahraničia	
D.1	Odmeny zamestnancov platených do zahraničia	
D.2	Dane z produkcie a dovozu platené inštitúciám EÚ	
D.3	Prijaté subvencie od inštitúcií EÚ	
D.4	Dôchodky z majetku prijatých zo zahraničia	
D.4	Dôchodky z majetku platené do zahraničia	
B.5g	Hrubý národný dôchodok (ESA2010)	159 568

Časť 4: Revízie na základe zapracovania HND výhrad (2002-2010)

HND konkrétna výhrada 1: Zaznamenanie provízií zaistovateľov

Vysvetlenie:

Provízie zaistovateľov sú zaznamenané ako negatívne predpísané poistné od zaistovateľov na základe údajov, ktoré priamo zostavuje Národná banka Slovenska. Hodnoty provízií prijatých od zaistovateľov sú zisťované v rámci ročného zisťovania, počnúc rokom 2006. Slovenská republika je vyzvaná, aby preskúmala zaznamenanie provízií zaistovateľov za roky 2004-2005. S ohľadom na výsledky tejto práce sa v prípade potreby revidujú údaje v národných účtoch (za roky 2004 a 2005).

Práca vykonaná od predchádzajúcej Správy o kvalite 2014:

Na základe Správy o kvalite 2014, sa Slovenská republika zaviazala poskytnúť informácie o zaznamenaní provízií od zaistovateľov za roky 2004 a 2005, pre ktoré nie sú k dispozícii priame zdroje. ŠÚ SR riešil túto problematiku a zostavil tabuľky s údajmi osobitne pre neživotné a životné poistenie s podrobným vysvetlením, ktoré zaslal Eurostatu na posúdenie. Konečné stanovisko Eurostatu súvisiace s touto HND výhradou sme dostali 22. apríla 2015, Eurostat akceptoval použitú metódu na riešenie tohto problému a vyhlásil, že je v súlade s ESA 95. Celkový vplyv na HND v rokoch 2004 a 2005 je veľmi nízky, vzhľadom na nízku úroveň služieb zaistenia.

Práce na tejto konkrétnej výhrade Eurostat schválil a následne sme dostali informáciu, že Komisia zrušila konkrétnu výhradu 1 pre Slovenskú republiku (e-mailom z 8. júna 2015).

HND konkrétna výhrada 2: Aktíva zahrnuté do tvorby hrubého fixného kapitálu v sektore verejnej správy

Vysvetlenie:

Je potrebné zlepšiť štatistiku pre aktíva zahrnuté do tvorby hrubého fixného kapitálu v sektore verejnej správy. Zdroje treba prehodnotiť, aby sa mohli použiť v prípade rôznych kategórií spotreby fixného kapitálu pri výpočte použitím metódy modelu permanentnej inventarizácie (Perpetual Inventory Model (PIM)). Mali by sa uskutočniť

kontroly vierohodnosti odhadov o spotrebe fixného kapitálu na cesty, mosty atď. Vzhľadom na výsledky tejto práce bude možno potrebné revidovať odhady národných účtov (platí pre roky 2004-2010).

Od Slovenskej republiky sa požadovalo, aby rozdelila tvorbu hrubého fixného kapitálu za stavby v sektore verejnej správy na obytné budovy, neobytné budovy a na verejnú infraštruktúru (stavebné inžinierstvo) a aby oddelila cesty od iných infraštruktúrnych aktív.

Zaznamenanie tvorby hrubého fixného kapitálu za budovy a stavby v sektore verejnej správy (ďalej len S.13) bolo v minulosti limitované nedostatkom zdrojov údajov na vykazovanie THFK v požadovanej štruktúre. THFK za cesty a byty sa zaznamenávali v kumulovanej položke "budovy a stavby bez bytov a ciest".

Po získaní dodatočných zdrojov informácií o THFK za cesty a byty sme tieto dodatočne získané čiastky odpočítali od položky "budovy a stavby bez bytov a ciest" (kde boli dovtedy zaradené), pripočítali sme ich do príslušných druhov majetku (cesty, byty) a metódou PIM prepočítali spotrebu fixného kapitálu, na ktorú má táto zmena vplyv (Table 1 - 3).

Práca vykonaná od predchádzajúcej Správy o kvalite 2014:

Po e-mailovej komunikácii a odporúčaní Eurostatu v priebehu roka 2015 sme pôvodný nápočet riešenia výhrady z roku 2014 očistili o vplyv preradenia diaľnic zo sektora nefinančných korporácií do sektora verejnej správy, ktorý sa udial až v súlade s metodikou ESA 2010 a nesúvisí s touto výhradou.

Vzhľadom k tomu, že údaje riešenia tejto výhrady sú pod prahom významnosti, jej dopad nie je zahrnutý.

Pôvodné hodnoty

Tab. 1 v tis.. €

stav majetku k 31.12	2005	2006	2007	2008	2009
budovy a stavby spolu	51 492 930	54 436 268	57 859 291	62 061 606	64 844 685
z toho: budovy a stavby bez bytov a ciest	24 114 749	26 090 549	28 503 820	30 966 763	32 739 744
cesty	25 480 883	26 365 768	27 287 988	28 909 127	29 871 200
byty	1 897 298	1 979 951	2 067 483	2 185 716	2 233 741
tvorba hrubého fixného kapitálu					
budovy a stavby spolu	785 848	974 444	872 337	996 894	1 156 949
z toho: budovy a stavby bez bytov a ciest	719 958	967 366	872 337	996 894	1 156 949
cesty	65 890	0	0	0	0
byty	0	7 078	0	0	0

spotreba hrubého fixného kapitálu

budovy a stavby spolu	938 734	988 535	1 046 367	1 123 953	1 172 183
z toho: budovy a stavby bez bytov a ciest	395 184	425 168	462 895	505 902	534 013
cesty	509 052	527 431	545 879	578 309	597 554
byty	34 498	35 937	37 592	39 742	40 615

Po úprave

Tab. 2

v tis.. €

stav majetku k 31.12	2005	2006	2007	2008	2009
budovy a stavby spolu	51 496 947	54 424 721	57 850 357	62 046 152	64 822 240
z toho: budovy a stavby bez bytov a ciest	23 734 098	25 536 549	27 713 660	29 956 447	31 475 408
cesty	25 480 883	26 424 278	27 410 312	29 048 134	30 120 245
byty	2 281 966	2 463 893	2 726 385	3 041 570	3 226 587

tvorba hrubého fixného kapitálu

budovy a stavby spolu	785 848	974 444	872 337	996 894	1 156 949
z toho: budovy a stavby bez bytov a ciest	650 027	824 907	657 013	827 731	933 370
cesty	65 890	58 510	61 760	9 888	105 392
byty	69 931	91 027	153 564	159 275	118 186

spotreba hrubého fixného kapitálu

budovy a stavby spolu	939 352	989 389	1 047 448	1 125 377	1 173 951
z toho: budovy a stavby bez bytov a ciest	389 444	417 400	451 563	490 531	514 875
cesty	509 052	528 016	547 708	580 990	601 482
byty	40 857	43 973	48 177	53 856	57 594

Revízia

Tab. 3

v tis.. €

stav majetku k 31.12	2005	2006	2007	2008	2009
budovy a stavby spolu	4 018	-11 547	-8 934	-15 454	-22 445
z toho: budovy a stavby bez bytov a ciest	-380 651	-553 999	-790 161	-1 010 315	-1 264 336
cesty	0	58 510	122 324	139 007	249 045
byty	384 668	483 942	658 902	855 854	992 846

tvorba hrubého fixného kapitálu

budovy a stavby spolu	0	0	0	0	0
z toho: budovy a stavby bez bytov a ciest	-69 931	-142 459	-215 324	-169 163	-223 578
cesty	0	58 510	61 760	9 888	105 392
byty	69 931	83 949	153 564	159 275	118 186

spotreba hrubého fixného kapitálu

budovy a stavby spolu	618	854	1 081	1 424	1 768
z toho: budovy a stavby bez bytov a ciest	-5 740	-7 768	-11 332	-15 372	-19 138
cesty	0	585	1 829	2 682	3 927
byty	6 359	8 036	10 584	14 114	16 978

Konkrétna výhrada 2 - revízia - Spotreba hrubého fixného majetku - členenie riadku "Budovy a stavby spolu" z Tab. 3

v tis.. €

spotreba hrubého fixného kapitálu		2005	2006	2007	2008	2009
Revízia spolu		618	854	1 081	1 424	1 768
Z toho	cesty	0	99	104	117	179
	byty	618	755	977	1 307	1 589

Konkrétna výhrada 2 - Dopad na HND

Rok	HDP (B.1G)	HND (B.5*G)	Konkrétna výhrada 2 dopad na B.5*G v tis.. €		Konkrétna výhrada 2 dopad na B.5*G in %		Konkrétna výhrada 2 dopad na B.5*G byty a cesty	
			cesty	byty	cesty	byty	tis.€	%
2005	49 314 224	47 920 282	0	618	0	0,0013	618	0,0013
2006	55 001 750	53 304 132	99	755	0,0002	0,0014	854	0,0016
2007	61 449 714	59 529 910	104	977	0,0002	0,0016	1081	0,0018
2008	66 842 404	65 444 441	117	1 307	0,0002	0,002	1424	0,0022
2009	62 794 385	62 269 123	179	1 589	0,0003	0,0026	1768	0,0029

Konkrétna výhrada 2 – Aktíva zahrnuté do tvorby hrubého fixného kapitálu S.13 – cesty

HDP a HND (ESA 95) 2005-2009	kód ESA 95	SLOVAKIA 2002-2008 v mil. SKK; od 2009 v mil. EUR				
		2005	2006	2007	2008	2009
Zmena HDP/HND na základe zapracovania Konkrétnej výhrady 2 - cesty						
VÝROBNÁ METÓDA						
1 Produkcia	P1		3,000	3,000	3,000	0,179
2 Medzispotreba	P2		0,000	0,000	0,000	0,000
3 Pridaná hodnota	B1G		3,000	3,000	3,000	0,179
4 Dane z produktov	D21		0,000	0,000	0,000	0,000
5 Subvencie na produkty	D31		0,000	0,000	0,000	0,000
EXPENDITURE APPROACH						
6 Konečná spotreba spolu	P3		3,000	3,000	3,000	0,179
7 Konečná spotreba domácností	P3		0,000	0,000	0,000	0,000
8 Konečná spotreba neziskových inštitúcií	P3		0,000	0,000	0,000	0,000
9 Konečná spotreba verejnej správy	P3		3,000	3,000	3,000	0,179
10 Tvorba hrubého kapitálu	P5		0,000	0,000	0,000	0,000
11 Tvorba hrubého fixného kapitálu	P51		0,000	0,000	0,000	0,000
12 Zmena stavu zásob	P52		0,000	0,000	0,000	0,000
13 Nadobudnutie mínus úbytkov cien	P53		0,000	0,000	0,000	0,000
14 Vývoz výrobkov a služieb	P6		0,000	0,000	0,000	0,000
15 Dovoz výrobkov a služieb	P7		0,000	0,000	0,000	0,000
DÔCHODKOVÁ METÓDA						
16 Odmeny zamestnancov	D1		0,000	0,000	0,000	0,000
17 Hrubý prevádzkový prebytok a zmiešané dôchodky	B2G+B3G		3,000	3,000	3,000	0,179

18	Dane z produkcie a dovozu	D2		0,000	0,000	0,000	0,000
19	Subvencie	D3		0,000	0,000	0,000	0,000
20	Hrubý domáci produkt (ESA 95)	B1*G	0	3,000	3,000	3,000	0,179
21	Odmeny zamestnancov prijatých zo zahraničia	D1		0,000	0,000	0,000	0,000
22	Odmeny zamestnancov platených do zahraničia	D1		0,000	0,000	0,000	0,000
23	Dane z produkcie a dovozu platené inštitúciám EÚ	D2		0,000	0,000	0,000	0,000
24	Prijaté subvencie od inštitúcií EÚ	D3		0,000	0,000	0,000	0,000
25	Dôchodky z majetku prijatých zo zahraničia	D4		0,000	0,000	0,000	0,000
26	Dôchodky z majetku platené do zahraničia	D4		0,000	0,000	0,000	0,000
27	Hrubý národný dôchodok (ESA 95)	B5*G	0	3,000	3,000	3,000	0,179
28	Dopad na HND (ESA95) alokácie FISIM	FISIM					
29	Hrubý národný dôchodok (ESA 95) bez alokácie FISIM	B5*G ex FISIM	0	3,000	3,000	3,000	0,179

Konkrétna výhrada 2 - Aktíva zahrnuté do tvorby hrubého fixného kapitálu S.13 –
byty

HDP a HND (ESA 95) 2005-2009	kód ESA 95	SLOVAKIA				
		2002-2008 v mil. SKK; od 2009 v mil. EUR				
		2005	2006	2007	2008	2009
Zmena HDP/HND na základe zapracovania Konkrétnej výhrady 2 - byty						
VÝROBNÁ METÓDA						
1 Produkcia	P1	19,000	23,000	29,000	39,000	1,589
2 Medzispotreba	P2	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
3 Pridaná hodnota	B1G	19,000	23,000	29,000	39,000	1,589
4 Dane z produktov	D21	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
5 Subvencie na produkty	D31	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
EXPENDITURE APPROACH						
6 Konečná spotreba spolu	P3	19,000	23,000	29,000	39,000	1,589
7 Konečná spotreba domácností	P3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
8 Konečná spotreba neziskových inštitúcií	P3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
9 Konečná spotreba verejnej správy	P3	19,000	23,000	29,000	39,000	1,589
10 Tvorba hrubého kapitálu	P5	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
11 Tvorba hrubého fixného kapitálu	P51	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
12 Zmena stavu zásob	P52	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
13 Nadobudnutie mínus úbytok cenností	P53	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
14 Vývoz výrobkov a služieb	P6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
15 Dovoz výrobkov a služieb	P7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
DÔCHODKOVÁ METÓDA						
16 Odmeny zamestnancov	D1	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
17 Hrubý prevádzkový prebytok a zmiešané dôchodky	B2G+B3G	19,000	23,000	29,000	39,000	1,589
18 Dane z produkcie a dovozu	D2	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
19 Subvencie	D3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
20 Hrubý domáci produkt (ESA 95)	B1*G	19,000	23,000	29,000	39,000	1,589
21 Odmeny zamestnancov prijatých zo zahraničia	D1	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
22 Odmeny zamestnancov platených do zahraničia	D1	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
23 Dane z produkcie a dovozu platené inštitúciám EÚ	D2	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
24 Prijaté subvencie od inštitúcií EÚ	D3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
25 Dôchodky z majetku prijatých zo zahraničia	D4	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
26 Dôchodky z majetku platené do zahraničia	D4	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
27 Hrubý národný dôchodok (ESA 95)	B5*G	19,000	23,000	29,000	39,000	1,589
28 Dopad na HND (ESA95) alokácie FISIM	FISIM					
29 Hrubý národný dôchodok (ESA 95) bez alokácie FISIM	B5*G ex FISIM	19,000	23,000	29,000	39,000	1,589

Konkrétna výhrada 2 - Aktíva zahrnuté do tvorby hrubého fixného kapitálu S.13 –
spolu

HDP a HND (ESA 95)	kód ESA 95	SLOVAKIA				
		2002-2008 v mil. SKK; od 2009 v mil. EUR				
		2005	2006	2007	2008	2009
2005-2009						
Zmena HDP/HND na základe zapracovania Konkrétnej výhrady 2 - spolu						
VÝROBNÁ METÓDA						
1 Produkcia	P1	19,000	26,000	32,000	42,000	1,768
2 Medzispotreba	P2	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
3 Pridaná hodnota	B1G	19,000	26,000	32,000	42,000	1,768
4 Dane z produktov	D21	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
5 Subvencie na produkty	D31	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
EXPENDITURE APPROACH						
6 Konečná spotreba spolu	P3	19,000	26,000	32,000	42,000	1,768
7 Konečná spotreba domácností	P3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
8 Konečná spotreba neziskových inštitúcií	P3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
9 Konečná spotreba verejnej správy	P3	19,000	26,000	32,000	42,000	1,768
10 Tvorba hrubého kapitálu	P5	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
11 Tvorba hrubého fixného kapitálu	P51	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
12 Zmena stavu zásob	P52	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
13 Nadobudnutie mínus úbytok cenností	P53	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
14 Vývoz výrobkov a služieb	P6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
15 Dovoz výrobkov a služieb	P7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
DÔCHODKOVÁ METÓDA						
16 Odmeny zamestnancov	D1	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
17 Hrubý prevádzkový prebytok a zmiešané dôchodky	B2G+B3G	19,000	26,000	32,000	42,000	1,768
18 Dane z produkcie a dovozu	D2	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
19 Subvencie	D3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
20 Hrubý domáci produkt (ESA 95)	B1*G	19,000	26,000	32,000	42,000	1,768
21 Odmeny zamestnancov prijatých zo zahraničia	D1	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
22 Odmeny zamestnancov platených do zahraničia	D1	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
23 Dane z produkcie a dovozu platené inštitúciám EÚ	D2	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
24 Prijaté subvencie od inštitúcií EÚ	D3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
25 Dôchodky z majetku prijatých zo zahraničia	D4	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
26 Dôchodky z majetku platené do zahraničia	D4	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
27 Hrubý národný dôchodok (ESA 95)	B5*G	19,000	26,000	32,000	42,000	1,768
28 Dopad na HND (ESA95) alokácie FISIM	FISIM					
29 Hrubý národný dôchodok (ESA 95) bez alokácie FISIM	B5*G ex FISIM	19,000	26,000	32,000	42,000	1,768

HND prierezová výhrada I: Zaznamenanie dôchodkov z cezhraničného majetku

Vysvetlenie:

Pri výpočte HND je potrebné pripočítať/odpočítať z HDP v národných účtoch toky dôchodkov z cezhraničného majetku. Použité zdroje a metódy je potrebné preskúmať, aby sa zabezpečilo, že sú v národných účtoch zahrnuté všetky relevantné toky dôchodkov z majetku.

Práca vykonaná od predchádzajúcej Správy o kvalite 2014:

Práce na tejto výhrade sa zamerali na štyri prioritné oblasti a spočívali hlavne v hľadaní riešenia súčasnej situácie na základe ďalších otázok z Eurostatu v priebehu roka 2015. Pragmatický prístup riešenia tejto výhrady, ktorý pripravil Eurostat sme zobrali do úvahy.

a) Reinvestované zisky z priamych zahraničných investícií

Účelom tejto časti výhrady bolo vylúčiť zisky a straty z držby výnosov z priamych investícií. Zdrojom týchto dát je Platobná bilancia, ktorú zostavuje Národná banka Slovenska (NBS). Tému sme konzultovali s kolegami z NBS. NBS uviedla, že od roku 2008 sú zisky a straty z držby výnosov z priamych investícií vylučované, čo je v súlade s OECD Benchmark Definition of FDI pre vykazovanie reinvestovaných ziskov podľa tzv. COPC princípu (Current Operating Performance Concept), ktorý sám o sebe už obsahuje požiadavku na vylúčenie ziskov a strát z držby a bol implementovaný v roku 2008. Na základe týchto informácií sme požiadali NBS, aby nám pomohla s odhadom vyčíslenia minulých rokov. Vzájomnou spoluprácou sme určili hrubý odhad pre obdobie 2003-2007, ktorý sme začlenili do údajov národných účtov a samozrejme aj do aktuálneho HND dotazníka. Pre rok 2002 sme nevyužívali Platobnú bilanciu ako zdroj pre údaje priamych investícií, ale tieto údaje sa opierali o štatistické zisťovanie ŠÚ SR. Preto nemáme žiadne relevantné informácie, ktoré by sme mohli použiť na začlenenie COPC princípu v tomto roku.

b) Prijaté úroky a dividendy v kolektívnom investovaní

V súlade s odporúčaním Eurostatu ŠÚ SR v úzkej spolupráci s kolegami z NBS analyzoval všetky dostupné informácie ohľadom nerozdelených ziskov, ktoré sú

reinvestované do podielových fondov (D.4432). Zistili sme, že z účtovných výkazov nemáme k dispozícii žiadne údaje o reinvestovaných ziskoch v súvislosti s akcionármi investičných fondov. Avšak, dostali sme informáciu, že v súčasnosti neboli akcionárom vyplatené žiadne dividendy (naposledy v rokoch 2003 a 2004 - v zanedbateľnej hodnote). Preto celkový zisk investičného fondu považujeme za reinvestovaný podiel na zisku (nerozdelený zisk alokovaný akcionárom investičných fondov). Reinvestované zisky alokované nerezidentom investičných fondov sme odhadli na základe predpokladu, že môžeme použiť štruktúru zo štatistického zisťovania za celkové dividendy vyplatené do zahraničia.

Vzhľadom na to, že nemáme k dispozícii žiadne informácie o údajoch zo zahraničia, využili sme pri odhadoch informácie o stavoch akcií investičných fondov (AF.52) za všetky krajiny. Za predpokladu, že miera návratnosti dôchodkov z majetku (pomer reinvestovaných ziskov a stavov) pre Slovenskú republiku je rovnaká ako pre ostatné krajiny, aplikovali sme ju na celkové zahraničné stavy (AF.52). Hodnotu reinvestovaných ziskov vyplácaných zo zahraničia našim rezidentom (Slovensko) sme odhadli na základe štruktúry reinvestovaného zisku prijatého zo zahraničia, a pomeru rezidentských stavov voči nerezidentským stavom.

Konečné odhady sme zapracovali do národných účtov v septembri 2015.

c) Výbery z dôchodkov kvázikorporácií

Táto téma sa zamerala na nehnuteľnosti vlastnené slovenskými rezidentmi v zahraničí a nehnuteľnosti vlastnené nerezidentmi na území Slovenskej republiky.

Výbery z dôchodkov kvázikorporácií (D.422 sme odhadli na základe hodnoty obydlí (k dispozícii boli dáta len pre určité časové obdobie) a zodpovedajúcej miery výnosu z majetku (2,5% - používa aj na výpočet čistého prevádzkového prebytku pre imputované nájomné).

Informácie o počte obydlí vo vlastníctve nerezidentov na Slovensku máme zo štatistiky cestovného ruchu a zároveň sme oslovili kolegov v susedných krajinách, aby nám poskytli podobné údaje o nerezidentoch zo Slovenska. Získali sme relevantné dáta iba z Českej republiky Avšak na základe úvahy, že v minulosti sme spolu s Českom tvorili spoločný štát, dá sa predpokladať, že väčšina z obydlí

vlastnených slovenskými rezidentmi mimo územia Slovenskej republiky sa nachádza na území Českej republiky. A tak, aj keby sme mali informácie aj z iných štátov, dá sa predpokladať, že dopad na HND bude stále blízky nule.

d) Zaznamenanie daní z dôchodkov z majetku

Na základe informácií poskytnutých Slovenskou republikou v dotazníku o dôchodkoch z cezhraničného majetku, sa dospelo k záveru, že táto časť výhrady je zapracovaná dostatočným spôsobom.

Práce vykonané na prierezovej výhrade I Eurostat schválil e-mailom z 19. augusta 2015.

HND prierezová výhrada II Nepriamo merané služby finančného sprostredkovania (FISIM)

Vysvetlenie:

V nadväznosti na nariadenie Komisie (ES) č. 1889/2002 z 23. októbra 2002 a rozhodnutia Rady 2010/196 / EU, Euratom zo 16. marca 2010, by sa FISIM vytvorený v tuzemsku alebo dovezený, mal rozdeliť medzi medzispotrebu, konečnú spotrebu a vývoz. Je potrebné preskúmať použité zdroje a metódy, aby sa zabezpečilo, že FISIM je správne odhadnutý a alokovaný do sektorov.

Práca vykonaná od predchádzajúcej Správy o kvalite 2014:

Túto otázku sme riešili už v minulom roku v HND dotazníku 2014 a údaje týkajúce sa vývozu a alokácie dovozu služieb FISIM sme zapracovali do národných účtov v celom časovom rade.

Následne v priebehu roka 2015, ŠÚ SR komunikoval s Eurostatom a pokračoval v ďalšej práci na prierezovej výhrade II. Keďže subsektor S.123 sa má taktiež považovať za tvorca FISIM a treba ho tiež zohľadniť pri výpočte internej a externej úrokovej sadzby, ŠÚ SR vzal do úvahy tento problém a pripravil tabuľky s výpočtom FISIM pre subsektor S.123. Podrobnou analýzou úverov a vkladov subsektora S.123 sme dospeli k záveru, že subsektor S.123 môže byť považovaný za tvorca FISIM až od roku 2010, kvôli zanedbateľným údajom o poskytovaných úveroch za

predchádzajúce obdobia. Zároveň, v podmienkach Slovenskej republiky môžu byť subsektorom S.123 ponúkané iba úvery.

Na základe emailovej komunikácie medzi ŠÚ SR a Eurostatom v auguste 2015, ŠÚ SR vypočítal FISIM a zostavil alokáciu FISIM za subsektory S.122 a S.123 v súlade so všetkými odporúčaniami Eurostatu nasledovne:

Informácie o stave úverov z administratívnych zdrojov dát sú jediným zdrojom údajov pre výpočet FISIM za subsektor S.123. Informácie o úrokových tokoch sú k dispozícii zo štatistického zisťovania, ale nie sú vyčerpávajúce ako je to v prípade stavov úverov (sú k dispozícii iba pre celú ekonomiku a za vybrané sektory - S.11, S.14 a S.2).

Úroky za ostatné sektory sme odhadli na základe štruktúry úverov (úvery poskytované S.123) ako podiel príslušného stavu úverov k celkovému stavu úverov násobeného celkovými úrokmi získanými z ročného štatistického zisťovania.

Pre výpočet FISIM vytvoreného subsektormi S.122 a S.123 sme vypočítali a použili iba jednu internú úrokovú sadzu.

Pokiaľ ide o externú úrokovú sadzbu, pre subsektor S.122 ju počítajú kolegovia z Národnej banky Slovenska ako pomer úrokov (z úverov plus úrokov z vkladov) medzi rezidentskými a nerezidentskými finančnými sprostredkovateľmi a stavov (úverov plus stavov vkladov) medzi rezidentskými a nerezidentskými finančnými sprostredkovateľmi. Na základe odporúčania Eurostatu sa použila externá úroková sadzba v subsektore S.123 v rovnakej výške ako bola vypočítaná v S.122. Upravené údaje sme zapracovali do národných účtov v septembri 2015.

HND prierezová výhrada V: Zaznamenanie údajov o družstevných bytoch

Vysvetlenie:

Zaznamenávanie lacných prenájmov v rámci družstevných bytov musí byť revidované, aby sa zabezpečilo dodržiavanie zásad ESA95. Počas diskusie na zasadnutí Výboru pre HND v októbri 2011 sa ukázalo, že zaznamenávanie aspektov týkajúcich sa družstevných bytov, predovšetkým nízkeho nájomného, sa v národných účtoch môže v jednotlivých krajinách v niektorých prípadoch odlišovať. Je potrebné

ďalšie objasnenie a diskusie, aby sa dosiahla zhoda ohľadne spôsobu zaznamenávania, ktoré by bolo porovnateľné a v súlade s ESA95.

Slovenská republika uviedla v dotazníku o zaznamenávaní lacného nájomného v národných účtoch, že v rámci SR existujú družstevné byty, avšak nájomné je porovnateľné s ostatným súkromným nájomným.

Na základe návrhu na zasadnutí Výboru pre HND v októbri 2012, Eurostat kontroloval, či je slovenská prax v súlade s odporúčaniami Výboru pre HND. V prípade Slovenska išlo o preverenie:

- zaznamenania družstiev ako vlastníkov družstevných bytov, kde členovia družstva vlastní jednotlivé podiely
- zaznamenania jednotiek spravujúcich byty obývané vlastníckmi

Pokiaľ ide o družstvá ako vlastníkov bytov, Slovensko uviedlo, že nájomné platené členmi družstva bytovým družstvám obsahuje všetky platby spojené s užívaním družstevného bytu: správa budovy (likvidácia odpadkov, elektrina v dome, upratovanie spoločných priestorov, údržba a opravy spoločných priestorov, atď.), fond „prevádzky, údržby a opráv“, poplatok za správu a splátky anuity.

Pokiaľ ide o správu bytov obývaných vlastníckmi, správcovia poskytujú služby v oblasti správy budov. Medzi ne patria:

- správa domu (nákupy tovarov a služieb na prevádzku, údržba a opravy spoločných častí domu, spoločné zariadenia domu a ostatné činnosti spojené s používaním tohto domu ako celku),
- správa platieb vlastníkov za vykonávanie týchto činností (služby spojené s užívaním bytov), ako aj fondu „prevádzky, údržby a opráv“, ktorý sa skladá z príspevkov jednotlivých vlastníkov.

Práca vykonaná od predchádzajúcej Správy o kvalite 2014:

Eurostat preskúmal informácie poskytnuté ŠÚ SR a požiadal o jediné doplňujúce vysvetlenie vzťahujúce sa k tejto výhrade v roku 2015, ktoré sme poslali do Eurostatu v utorok 30. júna 2015.

Podľa informácií z Eurostatu, k zrušeniu výhrady sa pristúpi v prípade, keď bude schválená metóda odhadu medzispotreby služieb spojených s bývaním v rámci prác na prierezovej výhrade VIII.

HND prierezová výhrada VI: Zahrnutie nezákonných činností do národných účtov

Vysvetlenie:

ESA95 stanovuje, že nezákonné činnosti (prostitúcia, výroba a obchodovanie s drogami, pašovanie alkoholu a tabakových výrobkov) spadajú do oblasti národných účtov. Je potrebné preskúmať používané zdroje a metódy, aby sa zabezpečilo, že správne zahrnutie nezákonných činností do národných účtov.

Práca vykonaná od predchádzajúcej Správy o kvalite 2014:

V predchádzajúcom HND dotazníku ŠÚ SR vysvetlil metódy, ktoré používa na zahrnutie nelegálnych aktivít do národných účtov. Odporúčania Eurostatu podľa dokumentu GNIC/230 sme zohľadnili. Na základe nami zaslaných informácií požiadal Eurostat o doplňujúce vysvetlenie k niektorým otázkam a o vyčíslenie vplyvu nelegálnych aktivít na HND v celom časovom rade vrátane numerickej evidencie odhadu prostitúcie, produkcie a obchodovania s drogami, pašovania alkoholu a tabakových výrobkov. Všetky tieto otvorené sme zaslali Eurostatu emailom zo dňa 25. júna 2015 s numericou evidenciou na referenčnom roku 2010.

Na záverečné stanovisko Eurostatu čakáme.

HND prierezová výhrada VIII Medzispotreba pre skutočné a imputované nájomné v odhadoch produkcie bytových služieb

Vysvetlenie:

V rámci zostavenia hrubej pridanej hodnoty bytových služieb (vrátane skutočného a imputovaného nájomného) by sa mal vykonať odhad výdavkov na bežnú údržbu a

opravy, ktoré zvyčajne nevykonávajú nájomníci a následne ich zaznamenať ako medzispotrebu v súlade s nariadením č. 1722/2005.

Práca vykonaná od predchádzajúcej Správy o kvalite 2014:

Práca na tejto výhrade sa rozložila na štyri prioritné oblasti a spočívala hlavne v posúdení aktuálnej situácie na základe ďalších otázok Eurostatu v priebehu roka 2015 a následných nových výpočtoch.

Údaje v časových radoch sa zostavujú podľa metodických zmien vo výpočte rokov 2009 a 2010. Finálny dátový súbor s vysvetlením tejto novej metodiky Eurostat schválil v piatok 31.7.2015. Metodické zmeny sú začlenené do aktuálneho HND dotazníka 2015.

a) Rozdiel medzi medzispotrebou a tvorbou hrubého fixného kapitálu

V prvom rade sme analyzovali zostavenie kapitálového účtu za sektor domácností S.14; konkrétne sme sa zamerali na hodnoty veľkých (generálnych) opráv obydlí ako súčasti tvorby hrubého fixného kapitálu. Všimli sme si, že informácie o výške generálnych opráv na osobu a rok, ktoré sú k dispozícii z rodinných účtov, sú začlenené do tvorby hrubého fixného kapitálu za sektor S.14. V ďalšom kroku sme overili, či je táto suma odpočítaná z medzispotreby v rámci výpočtu imputovaného nájomného. Zistili sme, že to tak nie je a tento nedostatok je potrebné vyriešiť, čo sme vykonali odpočítaním hodnoty generálnych opráv priamo z medzispotreby. Týmto sa zabezpečilo správne rozlíšenie medzi medzispotrebou a tvorbou hrubého fixného kapitálu. Táto zmena nemá žiadny vplyv na HND pretože zmena v konečnej spotrebe domácností v dôsledku zníženia medzispotreby je vybilancovaná smerom k výrobnjej metóde HDP.

b) Výdavky na FISIM a poistenie

Zamerali sme sa na odhad príslušných nákladov (FISIM, poistenie). V minulosti sme tieto služby neodhadovali samostatne, aj keď v rámci štandardného výpočtu FISIM a poistenia sú zahrnuté.

Jediným spôsobom, ako pre tento účel oddeliť FISIM, je výpočet FISIM za pôžičky týkajúce sa len bývania. Odhad služieb FISIM sa vykonával štandardným spôsobom v súlade s nariadením (EÚ) č. 549/2013 - Kapitola 14 (Nepriamo merané služby

finančného sprostredkovania (FISIM)). Použili sme stavy úverov, ktoré sa vzťahujú na bývanie:

- investičné úvery,
- ½ zo spotrebiteľských úverov,
- hypotéky,
- úvery stavebného sporenia,
- a ostatné úvery na bývanie

Úroky sme odhadli ako podiel úverov spojených s bývaním na celkových poskytnutých úveroch. Tento podiel sa použil na celkové úroky prevzaté z bankového výkazu (V (NBS) 13-04 - administratívneho zdroja dát z NBS). Taktiež sa použila rovnaká interná úroková sadzba ako na výpočet celkového FISIM.

Pre odhad poisťovacích a zaistovacích služieb súvisiacich s poistením domov a bytov sa použil rovnaký algoritmus ako pre výpočet celkových služieb neživotného poistenia, ale tento algoritmus sme aplikovali na položku poistenie nehnuteľností prevzatého z výkazu o neživotnom poistení (PPN (PTN) 04-04) - administratívny zdroj dát z NBS). Získané hodnoty predstavujú hodnotu, ktorú treba pripočítať do medzispotreby pri výpočte imputovaného nájomného. Pre túto oblasť sa očakáva nulový vplyv na HND, keďže FISIM a poisťovacie náklady boli už vypočítané ako súčasť medzispotreby bytov, ale na inej úrovni agregácie.

c) Prázdne byty

Máme informácie o počte prázdnych bytov zo sčítania 2011, rovnako ako aj z predchádzajúcich sčítaní. Počty prázdnych bytov medzi sčítaniami sme extrapolovali.

Odhad medzispotreby za prázdne byty sa opiera o počty prázdnych bytov. Predpokladáme, že 90% z týchto prázdnych bytov by malo byť zahrnutých do výpočtu imputovaného nájomného. Pri výpočte medzispotreby sme použili rovnaké jednotkové náklady na opravy a údržbu ako pre byty obývané vlastníkami. Takto vypočítanú medzispotrebu za prázdne byty by sme mali zahrnúť do celkovej medzispotreby za obývané byty. Začlenenie prázdnych bytov do medzispotreby má priamy vplyv na HND. Zvýšenie medzispotreby za prázdne byty (pokles HDP) z výrobnnej metódy HDP je spojené s poklesom konečnej spotreby domácností (vo výdavkovej metóde) a prevádzkového prebytku (v dôchodkovej metóde).

d) Odhad prenajímaných bytov

Produkcia za prenajímané byty je zahrnutá v celkovej produkcii NACE 68, ale nie je ju možné oddeliť od celkovej hodnoty. Vieme odhadnúť len odhadnúť niektoré údaje na základe celkovej hodnoty skutočného nájomného (súčasť konečnej spotreby domácností ako COICOP 4.1 - výpočet sa opiera o údaje z rodinných účtov), ktoré by sa malo rovnať celkovej produkcii nájomných bytov. Medzispotreba za S.1 sa vypočíta ako podiel na produkcii za prenajímané byty. Podiel P.2 / P.1 je rovnaký ako v prípade imputovaného nájomného. Predpokladáme, že produkcia sektorov S.12 a S.15 je bezvýznamná alebo blízka nule. Údaj za sektor S.11 (P.1 a P.2) je hrubý odhad z produkčných štatistík a údaje za sektor S.14 (P.1 a tiež P.2) sú výsledkom odpočítania ostatných sektorov z celkového súčtu. V budúcnosti by sme chceli získať presnejšie údaje z Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky. Vzhľadom na to, že zmena v medzispotrebe je nevýznamná, HDP a HND zostávajú rovnaké.